

Sosiaali- ja terveysministeriö
Kirjaamo

STM036:00/2014

Asia: Sote-uudistuksen kuulemistilaisuus järjestöille

Mika Pekkonen

Kuntoutuksella voidaan tukea erityisryhmien ja ikääntyneiden toimintakykyä ja kotona selviytymistä sekä edistää työikäisten työkykyä. Näin voidaan myöhentää ikääntyneiden ja erityisryhmien hoivan tarvetta sekä pidentää työikäisten työuria. Kuntoutuksen erityisosaamista on erikoissairaanhoidon kuntoutusyksiköiden lisäksi yksityisissä kuntoutuksen osaamiskeskustoissa. Nämä kuntoutuksen osaamiskeskukset ovat yhteiskuntavastuullisia toimijoita. Kuntoutuspalvelujen tuottaminen on ammattimaista toimintaa, joka nykyään on organisoitu yhä useammin esim. osakeyhtiömuotoon.

Aikaansaadun ratkaisun kauaskantoisin linjaus on palvelujen järjestäjän ja tuottajan erottaminen. On toivottavaa, että tämä peruslähtökohta säilyy valmistelutyön ytimessä tuoden järjestelmäämme tarpeellisen uudistuksen. Ratkaisu vahvistaa mm. palvelutuotannon ohjausta ja tukee olemassa olevien resurssien täysimääräistä hyödyntämistä. Ratkaisu tukee myös tärkeää yli hallinnon- ja toimialarajojen tapahtuvaa yhteistyötä sekä asiakkaan valinnanvapautta.

Yksityissektorin kuntoutuksen osaamiskeskusten keskeisimmät ostaja-asiakkaat ovat tällä hetkellä Kansaneläkelaitos ja muut vakuutuslaitokset. Esimerkiksi Kansaneläkelaitos ostaa järjestämänsä kuntoutuspalvelut yksityisiltä palveluntuottajilta pääsääntöisesti kilpailutusmenettelyn perusteella noudattaen lakia julkisista hankinnoista. Tässä toimii selkeä tilaaja-tuottaja –malli. Järjestämisvastuussa oleva tilaaja arvioi tarvittavien palvelujen määrän, määrittelee palvelujen laatutason ja tekee hankintapäätökset tavoitteena optimaalinen hinta-laatusuhde. Palvelujen tuottajien vastuulla on tuotettujen palvelujen laatu sekä loppukäyttäjille että rahoittajalle. Palveluntuottajien erityisosaamista on paitsi kuntoutuksen sisältökysymykset, myös tuotantoprosessiosaaminen ja tehokkuus.

Myönteisen kehityksen aikaansaaminen palvelujärjestelmässämme on mahdollista. Keskeistä on asemoida ja roolittaa kuntoutuspalvelut kiinteämmäksi osaksi palvelujärjestelmää sekä hyödyntää olemassa oleva osaaminen ja resurssit tuloksekkaasti. Palvelujen järjestäjien ja tuottajien erottaminen nyt linjatulla tavalla antaa näille viidelle sote-alueelle mahdollisuuden integroida kuntoutuspalvelut kaivatulla tavalla tiiviimmäksi osak-

si palvelujärjestelmää. Kaikki kuntoutuspalvelut tulee integroida saumattomasti osaksi sosiaali- ja terveydenhuoltoa. Yksityissektorin kuntoutuspalvelujen tulee olla osa sosiaali- ja terveydenhuollon hoitoketjuja. Työikäisten kuntoutuksen tulee nivoutua työterveyshuoltoon.

Kuntoutuksen osaamiskeskukset ovat valmiit tuottamaan nykyistä runsaammin kuntoutuspalveluja myös julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuun piirissä olevan kuntoutuksen osalta. Eri puolilla maamme on useita kuntoutuksen osaamiskeskuksia. Tätä infrastruktuuria on inhimillisesti ja kansantaloudellisesti arvioiden mielekästä hyödyntää. Jokaisella kansalaisella on oikeus tarvitsemiensa kuntoutuspalvelujen saantiin iästä ja sosiaalisesta asemasta riippumatta. Kuntoutuspalvelut tulee toteuttaa asiakaslähtöisesti, laadukkaasti ja kustannusvastaavasti.

Kunnioittaen

Mika Pekkonen
Puheenjohtaja
Kuntoutuksen toimialayhdistys